

P7_TA(2013)0186

Serbijas 2012. gada progresa ziņojums

Eiropas Parlamenta 2013. gada 18. aprīļa rezolūcija par Serbijas 2012. gada progresa ziņojumu (2012/2868(RSP))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Eiropadomes 2012. gada 2. marta secinājumus,
- ņemot vērā stabilizācijas un asociācijas nolīgumu (SAA), kas noslēgts starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm un Serbijas Republiku, kuram Eiropas Parlaments deva piekrišanu 2011. gada 19. janvārī un kurš pašlaik ir ratifikācijas pēdējā posmā dalībvalstīs, kā arī pagaidu nolīgumu par tirdzniecību un ar tirdzniecību saistītiem jautājumiem starp Eiropas Kopienu un Serbijas Republiku, kurš stājās spēkā 2010. gada 1. februārī, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu par dažām piemērošanas procedūrām stabilizācijas un asociācijas nolīgumam starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Serbijas Republiku, no otras puses, kā arī pagaidu nolīgumam starp Eiropas Kopienu, no vienas puses, un Serbijas Republiku, no otras puses,
- ņemot vērā Padomes 2008. gada 18. februāra Lēmumu 2008/213/EK par principiem, prioritātēm un nosacījumiem, kas ietverti Eiropas partnerībā ar Serbiju, tostarp Kosovu, kā noteikts ANO Drošības padomes Rezolūcijā 1244, un ar ko atceļ Lēmumu 2006/56/EK¹,
- ņemot vērā Vispārējo lietu padomes 2012. gada 28. februāra secinājumus un Eiropadomes 2012. gada 1. marta secinājumus,
- ņemot vērā Padomes 2010. gada 25. oktobra secinājumus, kuros pausts aicinājums Komisijai sagatavot atzinumu par Serbijas pieteikumu iestājai Eiropas Savienībā, Padomes 2011. gada 5. decembra secinājumus un Eiropadomes 2011. gada 9. decembra secinājumus, kuros iekļauti nosacījumu pievienošanās sarunu sākšanai ar Serbiju, kā arī Padomes 2012. gada 11. decembra secinājumus, kurus apstiprinājusi 2012. gada 13. un 14. decembra Eiropadome,
- ņemot vērā Komisijas 2011. gada 12. oktobra atzinumu par Serbijas pieteikumu iestājai Eiropas Savienībā (SEC(2011)1208) un Komisijas 2011. gada 12. oktobra paziņojumu „Paplašināšanās stratēģija un galvenie uzdevumi 2011.–2012. gadā” (COM(2011)0666),
- ņemot vērā Komisijas 2012. gada 10. oktobrī sagatavoto Serbijas 2012. gada progresa ziņojumu (SWD(2012)0333),
- ņemot vērā Komisijas 2012. gada 10. oktobra paziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei „Paplašināšanās stratēģija un galvenie uzdevumi 2012.-2013. gadā” (COM(2012)0600),
- ņemot vērā ANO Drošības padomes Rezolūciju Nr. 1244 (1999), Starptautiskās Cilvēktiesību tiesas 2010. gada 22. jūlija konsultatīvo atzinumu par to, vai vienpusējā

---

¹ OV L 80, 19.3.2008., 46. lpp.

Kosovas neatkarības pasludināšana atbilst starptautiskajām tiesībām, un ANO Ģenerālās asamblejas 2010. gada 9. septembra rezolūciju, kurā atzīts šā atzinuma saturs un pausts gandarījums par ES gatavību veicināt dialogu starp Belgradu un Prištinu¹,

- ņemot vērā 2012. gada 27. un 28. septembrī notikušās sestās ES un Serbijas parlamentārās sanāksmes kopīgo paziņojumu,
  - ņemot vērā 2007. gada 8. novembra ES un Serbijas atpakaļuzņemšanas nolīgumu² un Padomes 2009. gada 30. novembra Regulu (EK) Nr. 1244/2009, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 539/2001, ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru pilsoņiem šī prasība neattiecas³,
  - ņemot vērā 2012. gada 28. augustā publicēto Komisijas trešo ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par uzraudzību pēc vīzu režīma liberalizācijas attiecībā uz Rietumbalkānu valstīm saskaņā ar Komisijas 2010. gada 8. novembra paziņojumu (COM(2012)0472),
  - ņemot vērā Padomes 2010. gada 20. decembra Lēmumu 2011/361/KĀDP par to, lai parakstītu un noslēgtu Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Serbijas Republiku, ar ko izveido sistēmu Serbijas Republikas dalībai Eiropas Savienības krīžu pārvarēšanas operācijās⁴,
  - ņemot vērā EDSO Demokrātisku iestāžu un cilvēktiesību biroja (*ODIHR*) ierobežotas vēlēšanu novērošanas misijas 2012. gada 19. septembra galīgo ziņojumu, kura novēroja Serbijas parlamenta un prezidenta vēlēšanas, kuras notika attiecīgi 2012. gada 6. un 20. maijā,
  - ņemot vērā Starptautiskā Kara noziegumu tribunāla bijušajai Dienvidslāvijai (*ICTY*) priekšsēdētāja 2012. gada 1. augusta ikgadējo ziņojumu, ar ko iepazīstināja ANO Ģenerālo asambleju 2012. gada 15. oktobrī,
  - ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas,
  - ņemot vērā Reglamenta 110. panta 2. punktu,
- A. tā kā 2012. gada 1. marta Eiropadomes sanāksme piešķīra Serbijai ES kandidātvalsts statusu, atkārtoti apstiprinot tās skaidro Eiropas perspektīvu atbilstoši ES saistībām attiecībā uz visu Rietumbalkānu reģionu;
- B. tā kā pēc 2003. gada 19. un 20. jūnija Saloniku Eiropadomes pieņemtajos secinājumos ir dots nepārprotams solījums visām Rietumbalkānu valstīm, ka tās varēs iestāties Eiropas Savienībā, tiklīdz būs izpildījušas iestāšanās kritērijus; tā kā 2006. gada 14. un 15. decembra Eiropadome, 2010. gada 25. oktobra Padomes secinājumos, kā arī 2010. gada 2. jūnija ES un Rietumbalkānu ministru sanāksmē šo solījumu apstiprināja atjauninātajā konsensā par paplašināšanos;

---

¹ A/RES/64/298.

² OV L 334, 19.12.2007., 46. lpp.

³ OV L 336, 18.12.2009., 1. lpp.

⁴ OV L 163, 23.6.2011., 1. lpp.

- C. tā kā Serbija ir darījusi daudz, lai normalizētu attiecības ar Kosovu, un ir veikusi pasākumus, lai pienācīgi izpildītu stabilizācijas un asociācijas procesa politiskos kritērijus un nosacījumus;
- D. tā kā tikai viena ES dalībvalsts vēl nav ratificējusi ES un Serbijas Stabilizācijas un asociācijas procesu;
- E. tā kā Serbija un visas valstis, kuras vēlas iestāties ES, ir jāvērtē pēc tās nopelniem vienāda kritēriju kopuma ieviešanā, izpildē un ievērošanā;
- F. tā kā Serbijai ir visas iespējas kļūt par svarīgu spēku, kas garantē drošību un stabilitāti reģionā, un tai būtu jā saglabā un jāveicina konstruktīva pieeja reģionālai sadarbībai un labām kaimiņattiecībām, kas ir būtiski svarīga Eiropas integrācijas procesa daļa;
- G. tā kā strīdīgos divpusējos jautājumus vajadzētu atrisināt pēc iespējas agrīnā iestāšanās procesa stadijā konstruktīvā un draudzīgā veidā, vēlams, pirms iestāšanās sarunu sākšanas un ņemot vērā ES vispārējās intereses un vērtības; tā kā šādus jautājumus nedrīkstētu uzskatīt vai izmantot par šķērslī iestāšanās procesā;
- H. tā kā jaunā Serbijas valdība ir apņēmusies turpināt virzību uz Eiropas integrāciju, tā kā tādēļ ir jāizveido stabila pieņemto un īstenoto reformu uzskaitē;
- I. tā kā ES tiesiskumu ir noteikusi par vienu no paplašināšanās politikas pamatelementiem,
1. atzinīgi vērtē Padomes aicinājumu Komisijai iesniegt ziņojumu, līdzko Serbija būs pietiekamā mērā izpildījusi dalības kritērijus un svarīgākās prioritātes, lai bez turpmākas kavēšanās sāktu pievienošanās sarunas; pauž stingru nostāju, ka ES pievienošanās sarunu sākšana 2013. gada jūnijā ir sasniedzams mērķis; mudina Serbiju turpināt demokrātiskās, sistēmiskās un sociālekonomiskās reformas, kas tai ļaus uzņemties un veiksmīgi īstenot ar dalību saistītos pienākumus;
  2. atzinīgi vērtē 2012. gada maijā rīkotās parlamenta, pašvaldību un prezidenta ārkārtas vēlēšanas, kam saskaņā ar EDSO/ODIHR vērtējumu raksturīga pamattiesību un brīvību ievērošana; aicina valdību ņemt vērā EDSO/ODDHIR galīgajā ziņojumā minētos ieteikumus nolūkā uzlabot vēlēšanu procesa pārredzamību;
  3. atzinīgi vērtē valdības apņemšanos turpināt virzību uz ES integrāciju un uzsver nepieciešamību pēc reformām; mudina jauno valdību pilnībā iesaistīties reformu pieņemšanā, jo īpaši to reformu pieņemšanā, kuras saistītas ar tiesiskumu, korupcijas apkarošanu, plašsaziņas līdzekļu brīvību, visu minoritāšu aizsardzību, dabas resursu ilgtspējīgu pārvaldību, strukturālām ekonomikas reformām un uzņēmējdarbības vides uzlabošanu;
  4. uzsver, ka būs iespējams sākt iestāšanās sarunas ar Serbiju, tiklīdz tiks apmierinoši ievērotas izšķirošās prioritātes un turpināsies reformas, īpaši ar tiesiskuma iedibināšanu saistītās reformas; uzsver, ka tādā veidā tiks apliecināta kā ES apņemšanās saistībā ar paplašināšanās procesu, tā Rietumbalkānu reģiona valstu ES perspektīva; atzinīgi vērtē Serbijas progresu Kopenhāgenas politisko kritēriju ievērošanā, kā savā 2012. gada progresa ziņojumā ir atzinusi Eiropas Komisija, un atgādina, ka turpmāko Eiropas integrācijas procesa progresu nosaka reformu turpināšana un jo īpaši demokrātijas un demokrātisko iestāžu darbības nodrošināšana, tiesiskuma nodrošināšana, cilvēktiesību ievērošana, vienlīdzīga un rūpīga

visu minoritāšu aizsardzība visā Serbijā atbilstoši Eiropas standartiem, labu kaimiņattiecību saglabāšana un reģionālā sadarbība, tostarp mierīga divpusējo jautājumu atrisināšana, kā arī tirgus ekonomikas darbības uzlabošana;

5. uzsver, ka Serbijas iestājai ES ir būtiski svarīga ietekme uz šīs valsts ekonomikas un sociālo attīstību;
6. uzsver ES un Serbijas stabilizācijas un asociācijas nolīguma (SAN) nozīmi, kurā noteiktas abu pušu savstarpējās tiesības un pienākumi līdz dienai, kad Serbija pievienosies ES; norāda, ka Serbija ir panākusi pozitīvus rezultātus, īstenojot savus SAN un pagaidu nolīgumā paredzētos pienākumus; aicina dalībvalsti, kura to vēl nav izdarījusi, ātri pabeigt stabilizācijas un asociācijas nolīguma ratifikāciju, lai tas pēc iespējas drīz varētu stāties spēkā un būtu iespējams dot jaunu stimulu ES un Serbijas attiecībām;
7. atzinīgi vērtē panākto progresu ceļā uz Kopenhāgenas kritēriju izpildi, kā to atzina Komisija 2012. gada progresa ziņojumā; atgādina, ka tālākais progress Eiropas integrācijas procesā ir tieši atkarīgs no tā, lai virzība notiktu pa neatgriezenisku reformu ceļu un ievērojot Padomes izvīzītos nosacījumus; uzsver, ka izšķirošā nozīme ir īstenošanai;
8. ar nožēlu konstatē, ka devītajā sarunu kārtā Belgradas–Prištinas dialogā tā arī neizdevās panākt visaptverošu vienošanos par Serbijas pašvaldību kopienas pilnvarām; aicina abas puses turpināt un pastiprināt sarunas, lai pēc iespējas ātrāk rastu abām pusēm pieņemamu un ilgtspējīgu risinājumu visos jautājumos, kas vēl nav atrisināti; uzsver, ka attiecību normalizācija ir gan Serbijas, gan Kosovas interesēs, turklāt tā ir būtiski svarīga Eiropas integrācijas procesa atsākšanai; aicina pilnībā īstenot līdz šim panāktās abu pušu vienošanās; atzinīgi vērtē Serbijas un Kosovas premjerministru Ivica Dačić un Hashim Thaçi sanāksmes, kas ir ievērojams solis pretim patiesai Serbijas un Kosovas iedzīvotāju samierināšanai un Serbijas un Kosovas attiecību normalizācijai; atzinīgi vērtē augstās pārstāves / priekšsēdētāja vietnieces Catherine Ashton proaktīvo rīcību, sekmējot dialogu starp Serbiju un Kosovu; cer sagaidīt progresu arī citās jomās, piemēram, telekomunikāciju un enerģētikas jomā un mudina abas puses aktīvi iesaistīties centienos atrisināt jautājumu par bez vēsts pazudušajām personām; atzinīgi vērtē Serbijas valdības apmācību par iekļaujošas reģionālās sadarbības nolīguma īstenošanu, lēmumu *iecelt sadarbības koordinatoru* ES pārstāvniecībās Belgradā un Prištinā, integrētās robežu pārvaldības nolīguma parakstīšanu un pirmos soļus tā īstenošanā; aicina Belgradu turpināt cieši sadarboties ar EULEX tiesiskuma jomā un pastiprināt kopējos centienus organizētās noziedzības apkarošanā; mudina Serbiju pilnībā sadarboties ar EULEX Īpašo izmeklēšanas darba grupu un sniegt tai atbalstu;
9. uzsver vajadzību nodrošināt Serbijas un Kosovas parlamentu un pilsonisko sabiedrību iesaisti dialoga procesā; uzsver, ka dialoga rezultāti gan Serbijā, gan Kosovā sabiedrībai ir jāpaziņo pārredzamā un saskanīgā veidā, lai veicinātu procesa ticamību un sabiedrības atbalstu; aicina vajadzības gadījumā pieņemt kopīgus paziņojumus un veikt sabiedriskās apspriešanas par dialogā pārrunājamiem jautājumiem un visas panāktās vienošanās publicēt ne tikai angļu, bet arī serbu un albāņu valodā;
10. atgādina, ka idejas par Kosovas vai jebkuras citas Rietumbalkānu valsts dalīšanu atbilstoši etniskajām vai citām robežām ir pretrunā Eiropas integrācijas būtībai; aicina likvidēt paralēlās iestādes, ko Serbijas valsts uztur Ziemeļkosovā, jo īpaši drošības dienestus un tiesu struktūras; uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt reģiona sociālekonomisko attīstību; atgādina, ka ekonomiskajai palīdzībai, īpaši tai, kas paredzēta skolu un slimnīcu

finansēšanai Ziemeļkosovā, ir jābūt pilnībā pārredzamai; uzsver, ka gan Serbijas, gan Kosovas iestādēm jāturpina strādāt, lai nodrošinātu visu minoritāšu aizsardzību un viņu iekļaušanu plašākā sabiedrībā;

11. atzinīgi vērtē Serbijas sadarbību ar Starptautisko Kara noziegumu tribunālu bijušajai Dienvidslāvijai (*ICTY*), kuras rezultātā visi par kara noziegumiem aizdomās turētie ir nodoti Hāgas tribunālam tiesāšanai; atbalsta turpmāku sadarbību ar tribunālu; pievienojas atkārtotajiem *ICTY* galvenā prokurora aicinājumiem veikt rūpīgu izmeklēšanu par personām, kas iesaistītas atbalsta tīklos, kuri ļāva tik ilgi slēpties, bēgot no atbildības, jo īpaši militārajā un civilās drošības dienestā, un vērst pret tām kriminālvajāšanu; norāda, ka kara noziegumu lietu ierosināšana valstī ir veikta sistemātiski, tomēr vērs uzmanību uz vajadzību aktīvāk risināt bez vēsts pazudušo jautājumu; turklāt aicina iestādes nodrošināt liecinieku aizsardzības programmas ticamību un profesionalitāti, kā arī piešķirt tai atbilstošus resursus, lai tiesas var efektīvi turpināt izskatīt kara noziegumu lietas; aicina pievērst uzmanību faktam, ka daudzi kādreizējie policisti brīvprātīgi atteicās no dalības liecinieku aizsardzības programmā tās ievērojamo trūkumu dēļ;
12. aicina Serbijas iestādes un politiskos līderus atturēties no izteikumiem un darbībām, kas mazina tiesas autoritāti un integritāti, un aicina Serbiju turēt savu solījumu un saglabāt konsekvenci un apņēmību attiecībā uz reģionālo sadarbību un samierināšanu Rietumbalkānos, neraugoties uz to, ka Serbijas sabiedrība bija vīlusies pēc A. Gotovina, M. Markač un R. Haradinaj nesenās attaisnošanas *ICTY*; atzinīgi vērtē protokola parakstīšanu par sadarbību kara noziegumu, noziegumu pret cilvēci un genocīda veicēju Serbijā un Bosnijā un Hercegovinā vajāšanā;
13. uzsver, ka iestādēm ir jācenšas vairāk, lai panāktu taisnīgumu attiecībā uz personām, kas izdzīvojušas ar konfliktu saistītā seksuālā vardarbībā Serbijā un citur Rietumbalkānos;
14. atzinīgi vērtē valdības apņemšanos cīnīties pret korupciju un organizēto noziedzību, kas ir būtiski svarīga Serbijas ES integrācijas procesa daļa; uzsver neatkarīgo iestāžu, jo īpaši Korupcijas apkarošanas aģentūras un korupcijas apkarošanas prokurora nozīmi cīņā pret korupciju un to, ka ir uzlabojusies aģentūru darba koordinācija; aicina iestādes pabeigt Valsts korupcijas apkarošanas stratēģiju 2012.–2016. gadam un attiecīgo rīcības plānu, kā arī nodrošināt, ka Korupcijas apkarošanas aģentūrai kā neatkarīgai iestādei ir nozīmīga loma to īstenošanā; uzsver, ka politiskajai gribai ir izšķiroša nozīme, lai sekmīgi īstenotu izmeklēšanu plašu rezonansi guvušās korupcijas lietās, ieskaitot 24 pretrunīgos privatizācijas gadījumus, un piespriešu sodus vainīgajiem un pauž cerību, ka premjerministra pirmā vietnieka īpašā un aktīvā lomā šajā jomā dos rezultātus;
15. norāda, ka Serbijā tiek veidota jauna tiesu reformas stratēģija, un atbalsta centienus izveidot jaunu tiesu sistēmu, lai uzlabotu visas tiesu sistēmas efektivitāti un neatkarību; atzinīgi vērtē valdības apņemšanos pārvarēt trūkumus tiesu reformā, jo īpaši — nodrošinot, ka tiesiskais regulējums neatstāj iespējas nepienācīgai politiskajai ietekmei, pievēršoties parlamenta pilnvarām iecelt tiesnešus un prokuroorus un politiķu tiešai dalībai augstākās tiesas un valsts prokuroru padomju darbā; uzsver, ka ir svarīgi pieņemt skaidrus un pārredzamus iecelto tiesnešu un prokuroru vērtēšanas kritērijus, lai nodrošinātu viņu neatkarīgumu un profesionalitāti; turklāt uzver vajadzību īstenot pasākumus saskaņā ar Venēcijas komisijas ieteikumiem, lai risinātu jautājumu par neizskatīto lietu daudzumu; norāda, ka Tieslietu ministrija vēl aizvien ir atbildīga par kapitālizdevumiem un kas tas var tālāk ietekmēt tiesu sistēmas neatkarīgumu; aicina valdību koncentrēties uz reformu kvalitāti, nevis ātrumu,

izmantojot pieejamās tehniskās zināšanas ārvalstīs; saistībā ar ievērojamām izmaiņām Serbijas tiesību aktos uzsver arī vajadzību pēc sākotnējas un pastāvīgas tiesnešu un prokuroru profesionālās apmācības;

16. atgādina, ka ir nepieciešama tālāka un visaptverošāka prokuratūru un policijas darbinieku apmācība, lai viņi būtu sagatavoti veikt sarežģītu izmeklēšanu, īpaši ar finansēm saistītās lietās; uzsver, ka sistēmiskas korupcijas apkarošanas pamatā ir saikņu pārtraukšana starp politiskajām partijām, privātajām interesēm un valsts uzņēmumiem; vērš īpašu uzmanību uz vajadzību nodrošināt politisko partiju finansēšanas pārredzamību un atbilstību ES standartiem; aicina iestādes pilnībā īstenot likumu par politisko partiju finansēšanu; uzskata, ka korupcijas apkarošana nedrīkst radīt apdraudējumu nevainīguma prezumpcijas principam; uzsver, ka ziņošana par pārkāpumiem ir būtiski svarīga korupcijas atklāšanai; tāpēc aicina valdību ieviest un īstenot ziņotāju aizsardzības noteikumus un aktīvi iedrošināt cilvēkus ziņot par korupciju jebkurā līmenī; atgādina, ka gan iestādes, gan plašsaziņas līdzekļi ir atbildīgi par to, lai uzticamā veidā sniegtu sabiedrībai informāciju par izmeklēšanām, kas notiek saistībā ar korupciju, jo tas ir nepieciešams nosacījums veiksmīgam un profesionālam tiesu un policijas darbam;
17. pieprasa stingrāku politisko apņemšanos īstenot valsts pārvaldes reformu, jo īpaši nodrošināt, ka tiek izveidota tiesību sistēma, kas pilnībā atbilst starptautiskajiem standartiem;
18. atzīmē jaunās valdības centienus reaģēt uz bažām, ko pauda Eiropas Parlaments attiecībā uz aicinājumu nekavējoties pārskatīt kriminālkodeksa 359. pantu, taču pauž bažas par to, ka tādi paši noteikumi iekļauti kriminālkodeksa 234. pantā, uzsver, ka kriminālkodeksa 234. pantu nedrīkst piemērot nedz privātu ārvalstu vai pašmāju uzņēmumu īpašniekiem, nedz amatpersonām, kuri strādā ārzemju uzņēmumos ārpus Serbijas; un aicina iestādes izbeigt krimināllietas pret šādām personām. Šāda pieeja jāizmanto arī tad, kad tiek mainīta klasifikācija izskatīšanā esošajām lietām, aplūkojot katru gadījumu atsevišķi. Lietas, kurās ir netaisnīgi iesaldēti līdzekļi, ir jāizskata pēc iespējas ātri, jo tām ir nopietna ietekme uz Serbijas ekonomiku;
19. pauž bažas par juridisko un politisko nenoteiktību attiecībā uz Vojvodinas autonomiju un par to, ka pēc tam, kad Vojvodinas Asambleja pauda nodomu pieņemt deklarāciju par šīs provinces autonomiju, palielinājās politiskais saspīlējums starp centrālajām un provinču iestādēm; aicina Serbijas valdību atjaunot status quo ante un abjure pasākumu centralizācijā un nekavējoties sākt sarunas ar minētās autonomās provinces valdību nolūkā rast risinājumus, ievērojot tiesiskuma un subsidiaritātes principus; atgādina pusēm, ka saskaņā ar Konstitūciju likumam par autonomās provinces finansēšanu bija jābūt pieņemtam līdz 2008. gada beigām; tāpēc mudina valdību izstrādāt šādu likumu un iesniegt parlamentam bez vilcināšanās, jo bez tā nav iespējama demokrātijas un tiesiskuma funkcionēšana Serbijā;
20. vēlreiz aicina pārskatīt nepamatotās aktīvu iesaldēšanas lietas un nesamērīgi paaugstinātos un ar atpakaļejošu datumu piemērotos nodokļus indivīdiem un viņu privātajiem uzņēmumiem; aicina Tieslietu ministriju un Konstitucionālo tiesu nekavējoties atcelt likuma par vienreizējo nodokli par papildu peļņu un papildu īpašumu, kas iegūts, izmantojot īpašas priekšrocības, selektīvo piemērošanu, kā arī visus citu nodokļu likumu noteikumus, kas ļauj piemērot nesamērīgi augstas soda maksas, kuras izraisa bankrotu, pirms galīgā sprieduma pieņemšanas nodokļu procesos; aicina Serbijas iestādes nodrošināt taisnīgu kompensāciju visām skartajām privātpersonām un uzņēmumiem;

21. pauž bažas par pretrunīgām likumdošanas iniciatīvām, piemēram, 2012. gada augustā veiktajām izmaiņām likumā par Nacionālo banku, ar kuru tiek mazināta minētās iestādes neatkarība un autonomija un piemērota nepamatota valdības ietekme uz tās darbību; uzsver, ka pie Kopenhāgenas politiskajiem kritērijiem pieder valsts iestāžu neatkarība; atzinīgi vērtē 2012. gada novembrī pieņemtos grozījumus, ar kuriem tika mainīts iepriekš minētais likums atbilstīgi Komisijas ieteikumiem, lai nodrošinātu lielāku Nacionālās bankas darbības nepārtrauktību un samazinātu valdības sastāva izmaiņu ietekmi uz tās vadīšanu;
22. atkārtο savu aicinājumu iestādēm turpināt to centienus kādreizējo komunisma slepeno dienestu mantojuma likvidēšanā, tiecoties pretī Serbijas demokratizācijai; atgādina drošības sektora turpmāku reformu nozīmi, uzlabojot parlamentāro uzraudzību un drošības dienestu kontroli, kā arī atverot valsts arhīvus, jo īpaši ļaujot piekļūt kādreizējās izlūkošanas aģentūras (*UBDA*) dokumentiem; mudina iestādes atvieglot piekļuvi arhīviem, kas saistīti ar citām bijušajām Dienvidslāvijas republikām, un atdot tos attiecīgajām valdībām, ja tās tos pieprasa;
23. atzinīgi vērtē pakāpenisko civilās pārvaldes kontroles pieaugumu drošības dienestos; tomēr norāda, ka kopējās tiesiskās pamatnostādnes nav saskanīgas un būtu vairāk jāpielāgo Eiropas standartiem; pauž bažas par nesankcionētas uzraudzības pieauguma tendenci; aicina iestādes pieņemt visaptverošus un mūsdienīgus tiesību aktus nolūkā skaidri definēt drošības dienestu, gan civilo, gan militāro, civilās pārvaldes kontroles mehānismu; norāda, ka pašreizējā nenoteiktība tiesiskajās pamatnostādnēs, ar kurām definē drošības dienestu pilnvaras, pieļauj pārmērīgu politisko ietekmi un vājina vispārējos centienus iedibināt patiesu tiesiskumu šajā valstī;
24. pauž bažas par atkārtotām liecībām par policijas brutalitāti un dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu, jo īpaši Kragujevacas, Vranjes un Leskovacas pilsētās; atgādina, ka valsts iestāžu neatkarība un profesionalitāte ir daļa no Kopenhāgenas kritērijiem; šajā saistībā aicina iestādes veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai atjaunotu sabiedrības uzticību policijai un ierosinātu lietas pret visu paziņoto pārkāpumu veicējiem;
25. uzsver vajadzību izstrādāt neatkarīgu uzraudzību un pārkāpumu un interešu konfliktu savlaicīgas noteikšanas spējas publiskā iepirkuma, valsts uzņēmumu pārvaldības, privatizācijas procesu un valsts budžeta izdevumu jomās, kurās pašlaik ir īpašs korupcijas risks; pauž bažas par procesuāliem trūkumiem Iepirkumu konkursu pretendentu tiesību aizsardzības komisijas izveidē; uzsver, ka neatkarīgajiem regulatoriem, kas risina publiskā iepirkuma jautājumus, ir jāpiemēro augstākie godprātīguma standarti, jo tas ir viens no galvenajiem korupcijas iemesliem šajā valstī;
26. atzinīgi vērtē Serbijas centienus cīnīties pret spēļu rezultātu iepriekšēju pasūtīšanu sportā un to, ka grozītajā kriminālkodeksā ir noteikts, ka šāda prakse ir kriminālpārkāpums;
27. pauž gandarījumu, ka pirmspievienošanās palīdzības instruments (*IPA*) Serbijā darbojas labi; uzsver, ka liela nozīme ir *IPA* līdzekļiem, ko Komisija piešķir 2012. gada decembrī, lai atbalstītu Serbijas centienus īstenot ES reformu programmu; uzsver, ka šo finansējumu ir paredzēts izmantot, lai paaugstinātu tiesu sistēmas efektivitāti, attīstītu patvēruma meklētāju uzņemšanas kapacitāti, kā arī apkarotu organizēto noziedzību, tostarp cilvēku tirdzniecību un korupciju; mudina gan Serbijas valdību, gan ES vienkāršot administratīvās procedūras pirmsiestāšanās palīdzības finansējuma saņemšanai, lai tas būtu pieejamāks mazākiem un necentralizētiem saņēmējiem; uzsver nepieciešamību saglabāt pienācīgu pirmsiestāšanās palīdzības līmeni arī nākamajā pārskatītajā ES finanšu shēmā;

28. iesaka grozīt likumu par restitūciju, lai atceltu visus procesuālos šķēršļus un tiesiskos ierobežojumus restitūcijai natūrā;
29. norāda, ka korupcija un organizētā noziedzība ir plaši izplatīta šajā reģionā, un aicina izveidot reģionālo stratēģiju un veicināt sadarbību starp visām valstīm, lai efektīvāk risinātu šīs nopietnās problēmas;
30. uzskata, ka agrīna pievienošanās sarunu uzsākšana par 23. un 24. nodaļu palīdzēt apkarot korupciju un organizēto noziedzību un nostiprināt tiesiskumu; šajā sakarā mudina iestādes panākt konkrētus rezultātus tieslietu jomā un progresu cīņā pret korupciju un organizēto noziedzību, kā arī izveidot ticamu uzskaiti par augsta ranga korupcijas lietām;
31. atgādina, ka būtisks demokrātiskas sistēmas elements ir spēcīgi, profesionāli un neatkarīgi plašsaziņas līdzekļi; uzsver, ka ir jāpaātrina 2011. gada oktobrī pieņemtās Plašsaziņas līdzekļu stratēģijas un tai pievienoto rīcības plānu īstenošana; pauž nopietnas bažas par to, ka turpinās vardarbība un draudi, kas vērsti pret žurnālistiem, jo īpaši tiem, kuri pēta korupciju un organizēto noziedzību; uzsver, ka ir ārkārtīgi svarīgi risināt lietas par žurnālistu nogalināšanu laikā no pagājušā gadsimta deviņdesmitajiem gadiem un pēc 2000. gada, tādējādi apliecinot jaunās valdības apņemšanos nodrošināt tiesiskumu un plašsaziņas līdzekļu brīvību; pauž bažas par mēģinājumiem kontrolēt plašsaziņas līdzekļu nozari un iejaukties tās darbībā un aicina iestādes nodrošināt tās neatkarību no politiskā spiediena, lai nodrošinātu žurnālistiem drošu vidi, kurā tie var efektīvi un bez pašcenzūras veikt savu darbu; uzsver vajadzību veikt pasākumus pret plašsaziņas līdzekļu koncentrēšanu dažu īpašnieku rokās un pārredzamības trūkumu plašsaziņas līdzekļos, kā arī nodrošināt vienlīdzīgu piekļuvi reklāmas tirgum, kurā līdz šim dominējuši atsevišķi ekonomikas un politikas dalībnieki, tostarp paredzot valsts līdzekļus reklāmai un publicitātei; aicina žurnālistus ievērot Ētikas kodeksu; norāda, ka internets vēl aizvien ir pieejams nelielam skaitam iedzīvotāju, norāda uz interneta nozīmi plašsaziņas līdzekļu brīvības nodrošināšanā un mudina iestādes veikt pasākumus situācijas uzlabošanai šajā jomā; norāda, ka plašsaziņas līdzekļu ziņojumos vēlēšanu kampaņas laikā trūka nepieciešamās analīzes, kas liecina par vajadzību noskaidrot plašsaziņas līdzekļu īpašumtiesību jautājumu; atzinīgi vērtē faktu, ka minētajā stratēģijā ievērotas konstitucionālās tiesības attiecībā uz plašsaziņas līdzekļiem minoritāšu valodās, un uzsver, ka tiesībām sniegt reģionālos valsts radio un televīzijas pakalpojumus būtu jābūt piemērojamām arī Vojvodinā;
32. atzinīgi vērtē neatkarīgu regulatīvo iestāžu lomu valsts iestāžu darbības efektivitātes un pārredzamības palielināšanā; mudina iestādes strādāt pie tā, lai atbilstīgi visaugstākajiem standartiem nodrošinātu juridiskās sistēmas saskaņotību, un viendabīgi piemērot visas tiesību normas; jo īpaši atzinīgi vērtē ombuda un publiski nozīmīgas informācijas un personas datu aizsardzības komisāra paveikto darbu; mudina iestādes nodrošināt Valsts revīzijas iestādei, Konkurences aizsardzības komisijai, Publiskā iepirkuma birojam un Pretendentu tiesību aizsardzības birojam pietiekamu finansiālo, administratīvo un biroja kapacitāti, lai tie varētu veikt savus pienākumus; aicina iestādes ņemt vērā Korupcijas apkarošanas padomes konstatējumus, kas bijuši svarīgi, lai pievērstu sabiedrības uzmanību augsta ranga korupcijai; mudina iestādes uzlabot neatkarīgo regulatīvo iestāžu ieteikumu uzraudzību un nodrošināt Republikas apraides aģentūras neatkarību un tās laicīgo ievirzi; atkārtoti pauž, ka neatkarīgas regulatīvās iestādes ir būtiski svarīgas veiksmīgai sistēmiskas korupcijas apkarošanai un ir galvenā pārbaucēju un līdzsvaru mehānisma daļa efektīvai valdības pārraudzībai;

33. uzsver, cik būtiski ir cīnīties pret jebkādu diskrimināciju, kas vērsta pret visneaizsargātākajām grupām, jo īpaši pret mazākumtautībām, romiem, sievietēm, seksuālajām minoritātēm un cilvēkiem ar invaliditāti; aicina iestādes nekavējoties saskaņot pret diskrimināciju vērstos tiesību aktus ar *acquis*, jo īpaši attiecībā uz reliģiskajām iestādēm noteiktajiem izņēmumiem, pienākumu nodrošināt pieņemamu izmitināšanu darbiniekiem ar invaliditāti, netiešās diskriminācijas definīcijām un NVO nozīmi tiesu procesos; ar nožēlu pauž, ka uzskaitē par kriminālvajāšanu un galīgajiem spriedumiem saistībā ar nediskriminēšanas pārkāpumiem nav izveidota; aicina politiskos līderus aktīvi iesaistīties tolerances veicināšanas kampaņās, jo īpaši attiecībā pret romiem, sievietēm, cilvēkiem ar invaliditāti un seksuālajām minoritātēm; atzinīgi vērtē ombuda un komisāra vienlīdzības jautājumos pozitīvo rīcību šo vērtību veicināšanai Serbijas sabiedrībā;
34. atzīst, ka sievietēm ir nozīmīga loma Serbijas sabiedrības maiņā; norāda, ka pēc 2012. gada vēlēšanām sievietes ir labāk pārstāvētas Serbijas parlamentā; atzinīgi vērtē to, ka 84 no 250 deputātu mandātiem ieguva sievietes; tomēr mudina Serbijas iestādes veikt papildu centienus, lai nodrošinātu līdzvērtīgu pārstāvību; uzsver, ka sievietes joprojām saskaras ar diskrimināciju darba tirgū un citās sabiedrības jomās un ka viņas vēl nav pilnībā pārstāvētas valsts politiskajā dzīvē, tostarp valdības amatos; pauž bažas par to, ka, lai arī ir ieviestas gan likumdošanas, gan īstenošanas struktūras attiecībā uz diskriminācijas novēršanu un arī uz dzimumu līdztiesību, nav vērojams nekāds progress attiecībā uz iespēju vienlīdzību starp vīriešiem un sievietēm; norāda, ka efektīva esošo tiesību aktu īstenošana un turpmāka administratīvās kapacitātes stiprināšana joprojām ir lielākās problēmas, mudina Serbijas iestādes pastiprināt savus centienus šajā nolūkā;
35. atzinīgi vērtē to, ka Serbija ir parakstījusi Eiropas Padomes Konvenciju par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu; uzsver, ka ir svarīga minētās konvencijas strauja īstenošana un pienācīga izpilde, jo vardarbība pret sievietēm joprojām ir jautājums, kas raisa bažas;
36. aicina iestādes koncentrēties uz politikas jomām nolūkā mazināt cilvēku ar invaliditāti bezdarbu un nabadzību, kā arī šādu cilvēku diskrimināciju;
37. pauž bažas par apdraudējumu, ko tiesiskumam un sabiedrības drošībai Serbijā rada vardarbīgu huligānu grupas, jo īpaši pēc valdības paziņojuma par savu nespēju šādas grupas kontrolēt, atceļot Belgradas Pride pasākumu 2012. gada oktobrī; aicina Serbijas valdību nekavējoties veikt saskaņotu rīcību visās attiecīgajās valdības un drošības iestādēs, lai nodrošinātu, ka šādas grupas vairs nerada apdraudējumu un ka par jebkāda veida vardarbību vai kriminālu rīcību, ko veic šādu grupu locekļi, tiek ierosināta krimināllieta;
38. mudina Serbijas iestādes nodrošināt sieviešu cilvēktiesību aizstāvju (*WHRD*) drošību; pauž bažas, ka naida kurināšana, draudi, fiziski uzbrukumi, īpaši *LGBT* tiesību aizstāvjiem un tiem aktīvistiem, kuri pievēršas pagātnes apzināšanās nozīmei, joprojām pastāv 2012. gadā;
39. uzsver vajadzību sistemātiski sodīt par naidu kurinošiem izteikumiem un to, ka ir svarīgi, lai valdība nosodītu šādus izteikumus, ja tos pauž valsts amatpersonas;
40. pauž nosodījumu par valdības lēmumu aizliegt Belgradas *Gay Pride* gājienu, ko bija paredzēts rīkot 2012. gada 6. oktobrī; aicina Serbijas iestādes izstrādāt un īstenot rīcības plānu informētības un izpratnes veicināšanai par *LGBT* tiesībām, homofobijas apkarošanai un uzlabot drošību, lai nodrošinātu, ka *Pride* vai citas līdzīgas iniciatīvas var brīvi, veiksmīgi un droši notikt 2013. gadā un turpmākajos gados; aicina iestādes stiprināt

apņemšanos attiecībā uz pulcēšanās brīvību, jo īpaši ar efektīvu aizliegumu labējo ekstrēmistu organizācijām un neoficiālām sporta līdzjutēju organizācijām, kas ir cieši saistītas ar organizēto noziedzību; šajā saistībā atzinīgi vērtē Konstitucionālās tiesas lēmumus, ar kuriem aizliedza divas šādas organizācijas;

41. atzinīgi vērtē to, ka ir izveidots tiesiskais pamats stāvokli attiecībā uz nacionālajām, etniskajām un kultūras minoritātēm Serbijā; tomēr uzsver, ka ir jādara vairāk, lai nodrošinātu tā efektīvu piemērošanu visā Serbijas teritorijā; aicina iestādes novērst konstatētos trūkumus, jo īpaši attiecībā uz minoritāšu taisnīgu pārstāvību valsts pārvaldē, tiesās un policijā; uzstāj uz to, ka ir vajadzīgi konsekventāki un ātrāk īstenoti pasākumi, lai nodrošinātu neierobežotu piekļuvi izglītībai mazākumtautību valodās un provinču līmenī, jo tas ir nepieciešams, lai saglabātu etnisko un kultūras identitāti, jo īpaši uzstāj uz nepieciešamību nodrošināt visus vajadzīgos mācību līdzekļus un citus mācību līdzekļus; aicina iestādes nodrošināt, ka Mazākumtautību padomēm tiek piešķirti visi nepieciešamie budžeta līdzekļi; aicina Komisiju turpināt rūpīgi novērot Serbijas centienus šajā jomā;
42. ar nožēlu piebilst, ka Mazākumtautību republikāniskā padome nav bijusi aktīva kopš 2009. gada; aicina iestādes godprātīgi veicināt bosniešu nacionālās padomes izveidi, kā arī abu valstī esošo musulmaņu kopienu integrāciju; vērš uzmanību uz faktu, ka Sandžak un Serbijas dienvidu un dienvidaustrumu daļa, kur dzīvo daudzas minoritātes, ir ekonomiski mazattīstīti reģioni, kuros nepieciešami iestāžu papildu centieni, lai cīnītos pret augsto bezdarba līmeni un sociālo atstumtību; atkārtoti pauž, ka ir svarīgi īstenot protokolu par mazākumtautībām, ko Rumānijas un Serbijas valdības 2012. gada 1. martā parakstīja Briselē; aicina Serbijas iestādes uzlabot visu minoritāšu situāciju, tostarp romu, bosniešu, albāņu un bulgāru minoritāšu situāciju, kuras nesamērīgi ietekmē ekonomikas lejupslīde, **un** nodrošināt, ka visā Serbijā konsekventi tiek ievēroti tiesību akti par minoritāšu aizsardzību, īpaši tādās jomās kā izglītība, valodas lietojums un ar kultūru saistītās tiesības; pauž nožēlu par nesensajiem incidentiem Vojvodinā, kas bija saistīti ar uzbrukumiem mazākumtautību pārstāvjiem; tādēļ aicina iestādes, īpaši tiesībsargājošās iestādes, izpētīt visas šo lietu detaļas;
43. norāda, ka 2011. gada skaitīšanas rezultāti tika publicēti tikai pēc ievērojamas kavēšanās, turklāt norāda, ka albāņu valodā runājošie Serbijas dienvidu daļas iedzīvotāji uzskaiti plašā mērā boikotēja, un aicina Serbijas iestādes, jo īpaši vietējā līmenī, atturēties no minētā boikota izmantošanas albāņu valodā runājošo iedzīvotāju diskriminācijas nolūkā;
44. uzsver vajadzību uzlabot romu iedzīvotāju situāciju; atzīst, ka ir panākts zināms progress, piemēram, ir palielinājies to romu bērnu skaits, kuri ir reģistrēti izglītības sistēmā, un ir veikti pasākumi, lai uzlabotu sociālo integrāciju, piemēram, ir nodrošināts atbalsts "juridiski neredzamo" personu reģistrēšanai; tomēr uzsver, ka ir vajadzīgi iedarbīgāki un mērķtiecīgāki centieni, lai uzlabotu romu sociālekonomisko situāciju, cita starpā izmantojot ES programmu attiecībā uz romu integrācijas valsts stratēģijām; pauž bažas par to, ka aizvien vēl pastāv spēcīga diskriminācija, sociālā atstumtība, piespiedu izraidīšana un augsts bezdarba līmenis, jo īpaši attiecībā uz romu sievietēm; tomēr norāda uz vajadzību pilnībā saskaņot pret diskrimināciju vērstos tiesību aktus ar ES politiku;
45. atzinīgi vērtē nozīmīgās darbības, kas veiktas, lai īstenotu iekļaujošu izglītību, kuru rezultātā ievērojami pieauga sākumskolā reģistrēto romu bērnu skaits un sākumskolu pabeidz vidēji divi no trīs romu bērniem salīdzinājumā ar tikai vienu no četriem bērniem, kā tas bija pirms dažiem gadiem; joprojām pauž bažas par joprojām zemo to romu bērnu

skaitu, kuri apmeklē vidusskolu, un faktu, ka 70 % romu bērnu skolu neapmeklē vispār; aicina Serbijas valdību nodrošināt visiem romu bērniem un jauniešiem vienādas iespējas vai vēl vienu iespēju apmeklēt skolu un tajā atgriezties; uzsver, ka vienlīdzīgas iespējas gūt kvalitatīvu agrīno pirmskolas apmācību ir īpaši nozīmīgas bērniem no nelabvēlīgas vides un būtiski svarīgas, lai pārvarētu no paaudzes paaudzē nodoto nabadzību un sociālo atstumtību; ar bažām konstatē, ka mazus bērnus nesamērīgi ietekmē ekonomikas krīze, kā liecina dramatiskais pilnīgā nabadzībā dzīvojošo bērnu skaita pieaugums laikā no 2008. līdz 2010. gadam; atgādina, ka nabadzība bērībā ir cieši un pastāvīgi saistīta ar vājāku fizisko veselību, zemāku kognitīvo attīstību, nepietiekamiem sasniegumiem skolā un sociālajiem riskiem, tostarp augstākām izmaksām tiesu un sociālās aizsardzības sistēmām; aicina Serbijas valdību rīkoties, lai risinātu bērnu nabadzības un sociālās atstumtības jautājumus;

46. atkārtoti pauž savu aicinājumu Serbijas iestādēm veikt papildu darbības pārrobežu sadarbībai ar blakus esošajām ES dalībvalstīm — Bulgāriju, Ungāriju un Rumāniju, tostarp ES stratēģijas Donavas reģionam ietvaros, lai veicinātu ekonomisko attīstību, cita starpā, pierobežu reģionos un mazākumtautību apdzīvotos apgabalos; šajā saistībā uzsver, ka ir svarīgi atklāt terminālu preču un kravas komercpārvadājumiem Ribarci-Oltomantsi robežpārejas punktā;
47. atzinīgi vērtē bērnu aprūpes sistēmas reformu progresu un 2011. gada likuma par sociālo labklājību īstenošanas turpināšanu; pauž bažas par to, ka pieaug to bērnu skaits, kas atrodas aprūpē, un jo īpaši par to, ka bērnu ar invaliditāti skaits iestādēs un romu bērnu skaits īpašās skolās samazinās lēni; turklāt pauž bažas par jauniešu pieaugošo vardarbību un vardarbību pret bērniem un aicina iestādes nodrošināt, ka tiek pilnīgā aizsargātas neaizsargāto bērnu, tostarp romu bērnu, klaiņojošo un nabadzībā dzīvojošo bērnu tiesības;
48. atgādina būtisko nozīmi, kāda ir reģionālajai sadarbībai, lai Rietumbalkānu valstu Eiropas integrācijas process varētu būt sekmīgs, ja kandidātvalstis demonstrē gatavību un spējas pildīt ES dalībvalsts pienākumus un konstruktīvi līdzdarboties turpmākā Eiropas integrācijas attīstībā ES iestādēs; atzinīgi vērtē darbu, kas veikts saistībā ar samierināšanu, un uzskata, ka Serbijai būtu arī turpmāk jāpilda šajā reģionā aktīva un konstruktīva loma un jāturpina meklēt risinājumus, lai atzītu visu kara noziegumu upuru ciešanas un ievērotu viņu tiesības uz taisnīgumu un tiesiskumu, tostarp sniedzot atbalstu *RECOM* izveidē; atgādina, ka patiesa dažādu tautu un iedzīvotāju samierināšana, mierīga konfliktu atrisināšana un labu kaimiņattiecību izveide starp Eiropas valstīm ir būtiski svarīga ilgspējīgam mieram un stabilitātei un ievērojami veicina patiesu Eiropas integrācijas procesu; mudina Serbijas iestādes cieši strādāt ar bijušās Dienvidslāvijas valstīm visu nenokārtoto tiesiskās pēctecības problēmu risināšanā;
49. pauž dziļu nožēlu par prezidenta *T. Nikolić* izteikumiem 2012. gada jūlijā, kuros viņš noliedza Srebrenicas genocīdu, un mudina viņu pārdomāt savu nostāju un izteikumus, lai būtu iespējama patiesa un ilgstoša samierināšana; atkārtoti pauž, ka nedrīkst noliegt kara noziegumus un cilvēktiesību pārkāpumus, kas 20. gadsimta deviņdesmito gadu konfliktu laikā tika veikti bijušajā Dienvidslāvijā, tostarp Srebrenicas genocīdu, ko savos konstatējumos un lēmumos par tādu ir atzinis Starptautiskais Kara noziegumu tribunāls bijušajai Dienvidslāvijai un Starptautiskā Tiesa;
50. vēlreiz apstiprina savu konsekvēnto atbalstu vīzu režīma atvieglošanai Rietumbalkānu valstīm; aicina Serbiju un tās ES dalībvalstis, kuras tas skar visvairāk, kopīgi risināt jautājumu par viltus patvēruma meklētājiem; atgādina, ka šī liberalizācija ir viens no

redzamākajiem un konkrētākajiem sasniegumiem reģiona Eiropas integrācijas procesā, aicina darīt visu iespējamo, lai īstenotu pilnīgi visus nepieciešamos kritērijus un pasākumus, kas nepieciešami bezvīzu režīma izveidei ar Šengenas zonas valstīm; uzsver, ka bezvīzu režīma ieviešanas iesaldēšana būtu ievērojams solis atpakaļ to Rietumbalkānu valstu pievienošanās procesā, kas uzsākušas bezvīzu režīma ieviešanas procesu; norāda, ka Serbijai arī turpmāk ir jāiesaistās ES dalībvalstu iestāžu darbībā, risinot jautājumus, kas saistīti ar viltus patvēruma meklētājiem, arī pieņemot un īstenojot reformas, lai uzlabotu to minoritāšu situāciju, kuras pārsvarā ir ļaunprātīgi izmantojušas bezvīzu režīmu un atsevišķu dalībvalstu patvēruma politiku; aicina dalībvalstis, kuras visvairāk ietekmē viltus patvēruma meklētāju pieplūdums, pieņemt atbilstošus mehānismus, lai šīs lietas risinātu, vispirms atzīmējot Rietumbalkānu valstis kā „drošas izcelsmes valstis”; turklāt aicina dalībvalstis atbalstīt Serbijas centienus apkarot organizēto noziedzību, kas saistīta ar viltus patvēruma meklētāju tirdzniecību; turklāt norāda, ka Serbija pakāpeniski kļūst par valsti, kura uzņem patvēruma meklētājus, tāpēc tai ir vajadzīga efektīvāka patvēruma lūgumu pārvaldība; uzsver, ka ir nepieciešams pienācīgi informēt iedzīvotājus par bezvīzu režīma ierobežojumiem, lai novērstu jebkādu ceļošanas brīvības un vīzu liberalizācijas politikas ļaunprātīgu izmantošanu; norāda, ka liberalizācija ir viens no lielākajiem sasniegumiem pēdējā laikā Serbijas panāktajā progresā virzībā uz ES un ka jebkāda procesa apturēšana noteikti radītu negatīvas sociālās, ekonomiskās un politiskās sekas;

51. uzsver aktīvu un neatkarīgu pilsoniskās sabiedrības organizāciju (PSO) un Serbijas parlamenta centrālo lomu valsts demokrātisko politisko procesu nostiprināšanā un konsolidācijā; uzsver dialoga ar PSO nozīmīgumu un pilsoniskās sabiedrības dalībnieku būtisko lomu dialoga sekmēšanā un labākas reģionālās sadarbības veicināšanā;
52. atzinīgi vērtē to, ka valdībai ir ciešāka sadarbība ar NVO, taču aicina iesaistīt tās vairāk politikas veidošanā, tostarp politikas jomu un tiesību aktu izstrādē, kā arī iestāžu darbību uzraudzībā; aicina Serbijas valdību sadarboties ar PSO, nevalstiskajiem dalībniekiem un sociālajiem partneriem visos iestāšanās procesa posmos un sniegt valstī nepieciešamo informāciju, kas apliecinātu apņemšanos ievērot principu, kas paredz pilsoniskās sabiedrības iesaisti politikas veidošanā, jo tas ir būtiski svarīgi pārskatatbildības un procesa atvērtības nodrošināšanai;
53. pauž atzinību Serbijas valdībai par ieroču iznīcināšanas programmas ievērošanu; norāda, ka minētās programmas panākumi ir nozīmīgs faktors, lai pārvarētu no 20. gadsimta deviņdesmito gadu konfliktiem pārmantoto vardarbības legimitāti Serbijas sabiedrībā;
54. atzinīgi vērtē premjerministra *Ivica Dačić* došanos oficiālā vizītē uz Bosniju un Hercegovinu un oficiālo atbalstu Bosnijas un Hercegovinas teritoriālajai integritātei un suverenitātei; uzskata, ka Serbijas tiešajām attiecībām ar Serbu Republikas iestādēm jābūt saskaņā ar šajā punktā minēto atbalstu, un tām nevajadzētu vājināt Bosnijas un Hercegovinas valsts integritāti, suverenitāti un iestāžu kompetences un darbību; turklāt mudina Serbijas iestādes aktīvi atbalstīt visas nepieciešamās konstitucionālās izmaiņas, kas ļautu Bosnijas un Hercegovinas valsts līmeņa iestādēm veikt nopietnas reformas Eiropas integrācijas procesā;
55. atzinīgi vērtē ideju sākt sarunas līguma parakstīšanai par labām kaimiņattiecībām ar Bulgāriju un pauž cerību, ka tas veicinās labvēlīgāku attīstību reģionālā kontekstā;
56. mudina Horvātijas un Serbijas politiskos līderus censties uzlabot savstarpējās attiecības; šajā sakarā atbalsta visas iniciatīvas, kuras izraisa sadarbības uzlabošanu un valstu

samierināšanu; uzsver labu kaimiņattiecību nozīmīgumu Eiropas integrācijas procesā un mudina abu valstu iestādes turpināt centienus, lai atrisinātu jautājumu par bez vēsts pazudušām personām; aicina abas valdības atrisināt vēl neatrisinātos jautājumus saistībā ar robežu un aktīvi atbalstīt bēgļu atgriešanos;

57. atzinīgi vērtē to, ka ir uzlabojušās Serbijas un Melnkalnes attiecības; aicina īstenot ciešāku koordināciju starp attiecīgajām valdībām par reformām, kas saistītas ar ES, jo īpaši pievērsties kopīgajām tiesiskuma problēmām; mudina abu valstu valdības pastiprināt centienus rast risinājumu atlikušajos robežjautājumos;
58. atzinīgi vērtē nolīgumu par iedzīvotāju brīvu pārvietošanos, kas panākts starp Serbiju un bijušo Dienvidslāvijas Maķedonijas Republiku papildus tiem nolīgumiem, ko Serbija jau bija parakstījusi; ņem vērā un atzinīgi vērtē prezidenta *T. Nikolić* piedāvājumu darboties kā starpniekam, lai rastu risinājumu senajam strīdam starp pareizticīgo baznīcām abās valstīs, pilnībā ievērojot baznīcas un valsts varas nošķiruma principu; aicina abas valdības ieviest vairāk robežkontroles punktu, lai veicinātu robežas ātru šķērsošanu vietējiem iedzīvotājiem pierobežas reģionos;
59. atzinīgi vērtē Serbijas aktīvo iesaistīšanos Sarajevas procesā un Serbijas aktīvo lomu tā virzīšanā; atzinīgi vērtē Sarajevā 2012. gada aprīlī notikušās Starptautiskās līdzekļu devēju konferences rezultātus, kurā Bosnija un Hercegovina, Horvātija, Melnkalne un Serbija vienojās par kopīgu Reģionālo mājokļu programmu; pauž spēcīgu atbalstu minētajai programmai un valstu sadarbībai bēgļu un pārvietoto personu jautājumu risināšanai reģionā; aicina visas puses īstenot programmu bez nepamatotas kavēšanās;
60. mudina Serbiju ievērot Kosovas teritoriālo integritāti un dialogā ar Prištinu risināt visus divpusējos jautājumus Eiropā pieņemtā kaimiņattiecību un savstarpējās izpratnes veidā;
61. norāda uz nopietnajām ekonomikas politikas problēmām, kas ir jārisina; uzsver vajadzību uzlabot uzņēmējdarbības vidi, tā reaģējot uz augsto bezdarba līmeni un inflācijas atjaunošanos; norāda, ka jauni taupības pasākumi paši par sevi nevar būt efektīvi, ja tos neapvieno ar izaugsmes politiku;
62. mudina Serbiju pievērst vairāk uzmanības turpmākai uzņēmējdarbības vides uzlabošanai, jo īpaši attiecībā uz privatizācijas procesiem un publisko iepirkumu;
63. atzinīgi vērtē atjaunojamās enerģijas rīcības plānu, kura mērķis ir noteikt konkrētus pasākumus, ar kuriem Serbija plāno izpildīt savu Enerģētikas kopienas līgumā pausto apņemšanos līdz 2020. gadam patērēt no atjaunojamiem resursiem iegūto enerģiju 27 % apmērā no kopējā enerģijas patēriņa;
64. atkārtoti uzsver vēsturiskas samierināšanas nozīmi attiecībā uz 1941. un 1945. gada masu slepkavībām un uzsver, ka ir svarīga gan Ungārijas, gan Serbijas prezidentu vēlme pieminēt šos notikumus;
65. uzskata, ka Serbijas un Ungārijas Vēsturnieku kopīgās komitejas darbība jau divus gadus ir labs panākums savstarpējās izpratnes un samierināšanas procesā vēsturisko traumu kontekstā, un mudina iestādes apsvērt šā modeļa paplašināšanu attiecībā uz visām Serbijas kaimiņvalstīm;
66. atzinīgi vērtē vienošanos, kas panākta starp Serbijas un Horvātijas ārlietu ministriem par

kopīgas, jaukta sastāva komisijas izveidi, kas nodarbosies ar neatrisinātajām abu valstu problēmām, tostarp apsūdzības genocīdā, ko abas valstis izvirzījušas viena otrai; uzskata, ka tas ir visam reģionam nozīmīgs solis ceļā uz ES integrāciju; šajā sakarā aicina Padomi rīkoties un pastiprināt ES finansētus kopīgus pārrobežu projektus, kuru mērķis ir turpināt labu kaimiņattiecību nodibināšanu un palielināt reģionālo sadarbību;

67. aicina Serbijas valdību, kas 2013. gada janvārī pārņems Enerģētikas kopienas prezidentūru, veikt visas nepieciešamās darbības, lai Enerģētikas kopienas ministru padomes sanāsmē, kas notika Budvā 2012. gada 18. oktobrī, pieņemto enerģētikas stratēģiju saskaņotu ar ES vides standartiem un klimata mērķiem, vienlaikus nodrošinot visu attiecīgo ieinteresēto pušu, tostarp pilsoniskās sabiedrības organizāciju, iekļaušanu konsultāciju procesā;
68. prasa Komisijai paplašināt Enerģētikas ceļvedi 2050. gadam, tajā iekļaujot Enerģētikas kopienas valstis, jo minētās valstis tāpat kā ES ir virzībā uz pilnībā integrētu iekšējo elektroenerģijas un gāzes tirgu un īsteno ES enerģētikas *acquis*;
69. aicina veicināt tās ekonomikas politikas jomas, kas nodrošina stabilu ekonomikas izaugsmi, vides aizsardzību un darbavietu radīšanu; aicina turpināt darbu pie tā, lai atvieglotu MVU darbību, kas palielinātu ienākumus un samazinātu pašreiz augsto bezdarba līmeni, sevišķi jaunieši vidū, un aicina uzlabot MVU piekļuvi finansējumam; atgādina, ka valsts monopols un privātie monopoli nopietni kavē pāreju uz atvērtu tirgus ekonomiku, un aicina valdību veikt pasākumus, lai tos likvidētu;
70. vērš uzmanību uz to, ka ievērojami pieaudzis valsts parāds un ka ir augsts bezdarba līmenis; mudina valdību turpināt īstenot pasākumus, kuru mērķis ir samazināt budžeta deficītu, un izveidot nodarbinātības stratēģiju, kurā galvenā uzmanība pievērsta visvairāk skartajām iedzīvotāju kategorijām un jauniešiem;
71. uzsver, ka vispasaules finanšu krīzei ir nelabvēlīga ietekme uz sabiedrību un jo īpaši uz neaizsargātajām grupām; tāpēc aicina iestādes darīt visu iespējamo, lai samazinātu nelabvēlīgo ietekmi — nabadzību, bezdarbu, sociālo atstumtību, kā arī ņemtu vērā un apkarotu to pamatcēloņus;
72. uzsver, ka Serbija ir ratificējusi lielāko daļu Starptautiskās Darba organizācijas darba tiesību konvenciju, kā arī pārskatīto Eiropas Sociālo hartu; vērš uzmanību uz to, ka, neskatoties uz konstitucionālajām garantijām, darba un arodbiedrību tiesības joprojām ir ierobežotas, un aicina Serbiju minētās tiesības vēl vairāk uzlabot; pauž bažas par to, ka sociālais dialogs vēl aizvien ir vājš un ka apspriedes ar sociālajiem partneriem notiek neregulāri; aicina veikt turpmākus pasākumus, lai nostiprinātu sociālo un ekonomikas lietu padomi un nodrošinātu, ka tā var aktīvi iesaistīties uzlabotā sociālajā dialogā un ka ar to biežāk apspriežas, pieņemot tiesību aktus;
73. pauž nožēlu par progresa trūkumu attiecībā uz darba un arodbiedrību tiesībām; aicina iestādes nevilcināties, radot nosacījumus patiesam sociālajam dialogam, kas līdz šim nav noticis, vienkāršot arodbiedrību reģistrācijas procedūras un veicināt jau reģistrēto arodbiedrību atzīšanu; vērš uzmanību uz trūkumiem darba likumā, kas neatbilst *acquis*, kā arī uz likumu par streiku, kas neatbilst ES un Starptautiskās Darba organizācijas standartiem; turklāt norāda uz to, ka favorītisms un patronāža Serbijā joprojām ir nozīmīgas problēmas; uzsver uz nopelniem balstītas darbā pieņemšanas un paaugstināšanas nozīmi, jo īpaši valsts sektorā, un uzsver, ka nav pieļaujama darbinieku atlaišana viņu politisko uzskatu vai politiskās piederības dēļ;

74. atzinīgi vērtē darbu, ko līdz šim paveikusi restitūcijas aģentūra; aicina iestādes nodrošināt visu nepieciešamo administratīvo un finanšu resursu sniegšanu minētajai aģentūrai, lai tā varētu veikt savu darbu neatkarīgi; atbalsta restitūciju natūrā gadījumos, kad vien tas ir iespējams; uzsver vajadzību risināt sistēmisku valsts īpašuma nodošanu privātām interesēm, izveidojot pilnīgu valsts un sabiedriskā īpašuma sarakstu un saskaņojot likumu par zemi un būvniecību ar Eiropas standartiem; vērš uzmanību uz faktu, ka pilsētas zeme jo īpaši bieži ir iegūta nepienācīgās tiesiskās procedūrās un izmantota organizētās noziedzības un privāto interešu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijai;
75. atzinīgi vērtē jaunās regulas par Eiropas kultūras galvaspilsētu projekta pieņemšanu, kas ļauj piedalīties ES kandidātvalstīm laika posmā no 2020. līdz 2030. gadam; atzinīgi vērtē Belgradas pilsētas iestāžu iniciatīvu sākt kampaņu par Belgradu kā 2020. gada Eiropas kultūras galvaspilsētu un mudina īstenot līdzīgus projektus, kas kultūras jomā tuvinātu Belgradu un Serbiju ES, īpaši attiecībā uz tautību līdzāspastāvēšanu, multikulturālu sapratni un dažādu reliģiju dialogu;
76. uzsver, ka ir svarīgi attīstīt sabiedrisko transportu, jo īpaši attiecībā uz dzelzceļa savienojumu uzlabošanu vai jaunu savienojumu izveidi ilgtspējīgas transporta sistēmas ietvaros; pauž nožēlu, ka gan šajā, gan kombinētā transporta jomā panāktais progress ir pieticīgs;
77. jo īpaši mudina Serbijas iestādes vienkāršot un paātrināt administratīvās procedūras atjaunojamās enerģijas projektu būvatļauju izsniegšanai, licencēšanai un tīkla savienojumiem;
78. norāda, ka ir vajadzīgi ievērojami centieni vides jomā un jo īpaši attiecībā uz ūdens resursu apsaimniekošanu, dabas aizsardzību un gaisa kvalitāti; uzsver, ka nekāds vērā ņemams progress nav iespējams bez administratīvās kapacitātes pienācīgas stiprināšanas, un aicina Serbijas valdību šajā saistībā veikt nepieciešamos pasākumus;
79. pauž nožēlu par Serbijas valdības lēmumu palielināt maksimālo pieļaujamo aflatoksīna līmeni pienā no 0,05 līdz 0,5 mikrogramiem uz kilogramu, lai pārvarētu piena krīzi; mudina Serbijas iestādes bez kavēšanās novērst cēloņus, kas ir pamatā augstajam aflatoksīna līmenim pienā un pēc tam samazināt maksimālo pieļaujamo līmeni, lai tas atbilstu ES standartiem;
80. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai un Serbijas valdībai un parlamentam.